Region Stockholm

Regionfullmäktige

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

INTERPELLATION
2022-02-08

Interpellation av Lars Bryntesson (S) om bristande insyn och styrning i Region Stockholm

I Sverige har vi en stark och viktig tradition av öppenhet och insyn i den offentliga verksamheten och i det offentliga beslutsfattandet. Offentlighetsprincipen och meddelarskyddet är viktiga beståndsdelar i detta, liksom att offentliga beslut ska fattas på protokollförda möten, inte i slutna rum utan insyn.

Vi som är förtroendevalda förväntas förvalta demokratin utifrån dessa demokratiska ideal om öppenhet och transparens. För detta har vi utvecklat flera principer som vi måste värna. Enskilda medborgares och medias möjligheter att få insyn och svar på sina frågor, revisorers möjligheter att utöva sin granskningsfunktion och oppositionens möjligheter att i tid få tillgång till information och beslutsunderlag, allt detta handlar i förlängningen om medborgares möjligheter till insyn och ansvarsutkrävande. Detta är grundläggande för vår liberala demokrati.

Under denna mandatperiod har vi dessvärre ofta drabbats av, och uppmärksammats på, stora brister i dessa avseenden. Det går knappast någon månad utan att våra regionala media uppmärksammar detta. Låt mig ta några exempel som specifikt rör oss som förtroendevalda:

Vi som sitter som företrädare i olika politiska organ får regelbundet läsa i media om regionens beslut, innan de behandlats i behöriga regionala organ. Ofta har vi inte ens fått ta del av beslutsunderlagen förrän efter att vi kunnat läsa om de framtida besluten i extern media, som om de redan är fattade.

I vissa politiska organ görs endast muntliga dragningar av ärenden av stor dignitet, exempelvis externa utvärderingar och delårsrapporter. Det innebär att oppositionen i dessa fall inte får tillgång till viktiga fakta och i vissa fall undanhålls väsentlig information. Det innebär också att denna information, t ex avseende upphandlingar, även undanhålls allmänheten och relevant granskning.

Företrädare för media vittnar om att det ofta är svårt att få korrekt information från regionens politiska organ eller främsta företrädare. Information ges istället informellt och till utvalda personer, istället för att vinnlägga sig om att tillgodose det allmänna informationsbehovet.

Region Stockholm

Regionfullmäktige

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

INTERPELLATION
2022-02-08

Vid tillsättning av vissa nämnder och bolagsstyrelser har proportionalitetsprincipen åsidosatts å det grövsta. Oppositionen ges i dessa fall inte heller information i rimlig tid eller på rätt sätt. Såväl utnämningar och mandat som den regelbundna kontakten med dessa nämnder och styrelser har därmed satts ur spel.

Regionrevisorerna har vid flera tillfällen påpekat regionledningens bristande styrning. Det senaste exemplet framgår av revisorernas granskning av den senaste delårsrapporten. Här gav revisorerna exempel på när beredningskravet enligt kommunallagen ej var uppfyllt och riktade skarp kritik mot hur regionledningen hanterat statsbidrag.

Kommuner och regioner i vårt land är demokratiska instrument som ska slå vakt om och värna demokratins principer. Region Stockholm är inget börsbolag! Offentligt finansierad och demokratiskt styrd verksamhet måste ha högre grad av insyn än det privata näringslivet. Vi, och många med oss, upplever att den styrande majoriteten ofta uppträder mer som koncernledning för ett börsbolag, snarare än som en demokratiskt vald regionledning inom den offentliga sektorn.

Motionshanteringen och ärendeberedningen är i Region Stockholm en udda fågel. Enligt kommunallagen ska motioner som läggs i regionfullmäktige beredas och återkomma till regionfullmäktige för beslut. För att detta inte ska ta alltför lång tid är regionstyrelsen ålagd att återkomma med en redovisning över motioner som inte beretts trots att de väcktes för över ett år sedan. Avsikten är att motioner som utsätts för denna senfärdighet ska vara undantag, men i vår region tycks de snarare ha blivit regel. Vi förstår att den extraordinära belastning som covid förorsakat regionen har viss påverkan på detta, men faktum är att denna företeelse fanns också före covid. Den tidsgräns som var tänkt att fungera som ett tak får inte också fortsättningsvis betraktas som ett golv. I slutet av 2021 var det en stor mängd motioner som drabbats av detta.

Regionledningens försök att minska motionsbalansen har varit synnerligen oortodox. I samband med regionfullmäktiges behandling den 4 maj 2021 av regionens årsredovisning ville man styvmoderligt beta av ett stort antal motioner, trots att de inte alls hade någon relevant koppling till ärendet. Regionledningen tycktes stolt över detta, men för omgivningen var det direkt pinsamt. Resultatet blev återremiss. Och därefter förlängd passivitet.

Enskilda fullmäktigeledamöters motionsrätt är reglerad i lag och viktig i en demokrati. För oss socialdemokrater är det, oavsett om vi sitter i opposition eller majoritet, grundläggande att varje motion behandlas seriöst, som enskilt ärende eller i relevant sammanhang. Vi fann det

Region Stockholm

Regionfullmäktige

INTERPELLATION
2022-02-08

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

besynnerligt att de återremitterade motionerna inte fanns med i den hanteringsplan som regionrådsberedningen lade fram den 10 november 2021 i en skrivelse till regionstyrelsen rörande försenade motioner. I detta ärende beklagade regionrådsberedningen ”Det har därutöver gjorts olika försök att mot bakgrund mot pandemin finna former för att begränsa motionshanteringen. Dessvärre har dessa försök inte burit frukt.” Denna grumliga formulering sänder en mycket olycklig signal både till regionfullmäktige och till allmänheten. Om också andra försök att begränsa en seriös hantering av inlämnade motioner har genomförts så är det något vi socialdemokrater ser ytterst allvarligt på.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag ställa följande frågor till ansvarigt regionråd

- Delar du uppfattningen att det är viktigt att slå vakt om öppenhet och insyn i den offentliga verksamheten och i det offentliga beslutsfattandet?
- Är du beredd att medverka till att våra demokratiskt valda organ får tillgång till beslutsunderlag, och kan fatta beslut inom sina respektive ansvarsområden, innan dessa görs selektivt offentliga?
- Är du beredd att säkerställa att viktigare underlag för våra nämnder och styrelser föredras skriftligt när det erfordras eller när någon ledamot så begär?
- Hur säkerställer du att Region Stockholm efterlever demokratiska principer om transparens och att information hanteras av rätt organ och på rätt sätt?
- Vilka olika försök till att ”begränsa motionshanteringen” har tidigare gjorts?
- Kan du garantera att ni inte också i år avser försöka inkludera motioner i ärendet om årsredovisningen 2021?
- Är du beredd att medverka till extra sammanträde med regionfullmäktige för att kunna beta av de motioner som lämnats tidigare år?

Lars Bryntesson (S)